

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

v oboru

NEMOCNIČNÍ LÉKÁRENSTVÍ

1. Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru nemocniční lékárenství i doplňující odborné praxe je vychovat odborníka v oboru nemocniční lékárenství, který na základě svých teoretických znalostí a praktických dovedností a zkušeností je schopen vést nemocniční lékárně.

2. Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro přijetí do specializačního vzdělávání v oboru nemocniční lékárenství je předložení dokladů (kopie vysokoškolského diplomu a vysvědčení o státní zkoušce) o ukončení nejméně pětiletého prezenčního studia v akreditovaném zdravotnickém magisterském studijním programu farmacie.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu povolání farmaceuta pracujícího v lékárně s celodenní přípravou v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle § 83 a zákoníku práce.

Rozsah a úroveň prováděných činností stanoví školitel během specializačního vzdělávání.

Podmínkou pro získání specializace v oboru nemocniční lékárenství je zařazení do oboru, absolvování společného základu a další specializované praxe v minimální celkové délce 4 let, z toho:

2.1 Společný základ pro vzdělávací programy oborů veřejné lékárenství, nemocniční lékárenství a klinická farmacie – *minimálně 24 měsíců*

a) povinná praxe v oboru

24 měsíců odborné praxe v lékárně jakéhokoliv typu,

b) povinná doplňková praxe

1 týden v nemocniční lékárně nebo v lékárně s odbornými pracovišti (odděleními) – pouze pro absolventy, kteří neprokáží absolvování praxe na těchto pracovištích v rámci vysokoškolského studia,

c) doporučená doplňková praxe

1 týden na pracovišti klinické farmacie nebo klinické farmakologie,

1 týden u revizního lékárníka ve zdravotní pojišťovně,

d) účast na vzdělávacích aktivitách

Povinná část:

- seminář Základy zdravotnické legislativy pro farmaceuty – *2 dny*,
- kurz Neodkladná první pomoc pro farmaceuty – *2 dny*,
- účast na nejméně 5 doškolovacích akcích pořádaných IPVZ, ČFS ČLS JEP nebo akcích pořádaných či garantovaných ČLK,
- kurz na akreditovaném pracovišti - Správná dispenzační praxe, compliance, aplikace lékových forem zahrnující další poslední novinky ve zdravotnictví a farmacii – *1 týden*,

Doporučená část:

- účast na nejméně 2 sjezdech, konferencích, lékárnických dnech apod. pořádaných ČFS ČLS JEP.

Po absolvování písemného testu (75 % správných odpovědí) na akreditovaném pracovišti, kterým bude povinný společný základ ukončen, pokračuje kandidát ve specializovaném výcviku dle zařazení do oboru.

2.2 Specializovaný výcvik navazující na společný základ – minimálně 24 měsíců

a) povinná praxe v oboru

24 měsíců v nemocniční lékárně,

b) povinná doplňková praxe

1 týden na pracovišti poskytujícím lékový informační servis *nebo 1 týden* na pracovišti klinické farmacie nebo klinické farmakologie v nemocnicích,

celkem *2 týdny* odborných stáží, jejichž program je individuálně sestaven na doplnění znalosti,

c) doporučená doplňková praxe

- odborná stáž zaměřená na zdravotnické prostředky - *2 dny*,
- odborná stáž v monitorování NÚL - *2 dny*,
- odborná stáž na lůžkovém nebo ambulantním pracovišti - *2 týdny*,

d) účast na vzdělávacích aktivitách

povinná

- specializační odborná stáž na akreditovaném pracovišti, zejména na odděleních zabývajících se technologicky náročnou přípravou léčiv, úspěšně ukončená písemným testem - *1 týden*,

doporučená

- další odborné akce z oboru, např. vzdělávací akce IPVZ, vybrané akce ČFS JEP a ČLK,
- aktivní účast na přednáškových či publikačních činnostech.

3. Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností

3.1 Z vlastního oboru - teoretické znalosti nezbytně nutné a eventuálně další požadované znalosti z oblasti :

Farmakologie

Léčiva všech farmakologických skupin. Vysvětlení mechanismu účinku léčiv, nežádoucí účinky léčiv a možné interakce s jinými léčivy i s potravinami. Uplatnění zásad účelné farmakoterapie. Schopnost posouzení výsledků základních laboratorních vyšetření. Zásady používání léčivých přípravků při poskytování zdravotní péče z hlediska bezpečné farmakoterapie, zneužívání léčiv a intoxikace léčivy. Dávky a dávkování léčiv.

- Zákona č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, včetně příslušných vyhlášek vydaných k zákonu v platném znění.
- Výdeje léčiv (dispensace) a zdravotnických prostředků.
Etické a ekonomické aspekty výdeje léčiv a zdravotnických prostředků. Orientace v informacích o léčivech a jejich využití při výdeji, včetně možnosti individuální odborné konzultace pro pacienta v diskrétní zóně nebo v konzultační místnosti. Zacházení s návykovými látkami.
- Přípravy léčiv.
Příprava všech lékových forem, včetně lékových forem technologicky náročných: individualizovaných sterilních léčivých přípravků s obsahem cytostatik, antibiotik, analgetik-anodyn a jiných léčiv k parenterální aplikaci, příprava léčivých přípravků

připravovaných v šaržích podle platných předpisů. Příprava laboratorních chemikálií a diagnostik podle platných předpisů.

- Kontroly systému řízení jakosti,
- Ekonomiky a managementu, Zásady účetnictví, problematika daní, vazba na zdravotní pojišťovny, základy managementu, provozní a dokumentační činnost v lékárně, léková politika,
- Zapojení nemocničního lékárníka do týmu s dalšími odborníky nemocnice při optimalizaci farmakoterapeutických postupů, základy farmakoekonomiky.

3.2 Praktické znalosti a dovednosti nezbytně nutné a další znalosti a dovednosti

- Klinická farmacie - pro účely informační, konzultační a dispenzační činnosti, nežádoucí účinky léčiv.
- Příjem, skladování a výdej léčiv, příprava léčiv a kontrola léčiv, včetně zvláštního režimu pro návykové látky.
- Příprava sterilních lékových forem.
- Dokumentační činnost v lékárně.
- Zneškodňování nepoužitelných léčiv.

3.3 Z ostatních oborů

Pro činnost specialisty jsou potřebné i další přehledné znalosti :

- farmaceutické chemie – sledování závislosti chemické struktury a biologického účinku,
- etiky výdeje – psychologie a sociologie v rozsahu nutném pro komunikaci se spolupracovníky (v oboru i mimo obor) a s pacienty.

4. Všeobecné požadavky

Absolvent specializačního vzdělávání

- zná platné právní předpisy vztahující se k oboru, etické a právní aspekty práv pacientů, systém zdravotní péče,
- má teoretické znalosti a praktické dovednosti poskytování neodkladné péče,
- osvojí si provozní a administrativní činnost a management týmové práce.

Poskytování zdravotní péče s využitím zdrojů ionizačního záření vyžaduje absolvování certifikovaného kurzu radiační ochrany.

5. Hodnocení specializačního vzdělávání

a) Průběžné hodnocení školitelem

- formou záznamu do průkazu odbornosti v šestiměsíčních intervalech,
- na příslušném místě v průkazu odbornosti jsou záznamy o dalších aktivitách (absolvování kurzů, stáží, apod.),
- závěrečné zhodnocení po skončení povinného základu,

b) Předpoklad přístupu k atestační zkoušce

- absolvování povinného společného základu a jeho zhodnocení v průkazu odbornosti,
- absolvování povinných aktivit ve specializovaném výcviku navazujícím na společný základ,
- absolvování specializační stáže, úspěšně ukončené písemným testem,

- předložení písemné práce (minimálně 10 stran) z nemocničního lékárenství (téma zadané školitelem).

c) Vlastní atestační zkouška

- část praktická - písemné zpracování zadaného odborného tématu prokázání schopnosti a dovednosti při správné dispenzaci léčiv konkrétnímu pacientovi, odhad diagnózy, farmakologické zhodnocení,
- část teoretická - 3 odborné otázky – z farmakologie a farmakoterapie, přípravy léčiv, ze sociální farmacie,
 - obhajoba písemné práce.

Farmaceut, který vykonal úspěšně atestační zkoušku obdrží od Ministerstva zdravotnictví diplom o specializaci.

5.1 Doplnující odborná praxe

Praxe probíhá dle tohoto vzdělávacího programu. Po úspěšném absolvování písemného testu provede celkové zhodnocení školitel akreditovaného zařízení, které po splnění všech požadavků a závěrečném pohovoru vydá farmaceutovi *osvědčení*.

6. Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

- 6.1 Specialista v oboru nemocniční lékárenství je připraven pro vedení lékáren všech typů, může vést odborná oddělení lékáren. Je schopen vykonávat činnosti při přípravě zvláště náročných lékových forem. Poskytuje klinicky orientovanou péči na úrovni odpovídající potřebám pacienta i nemocnice, v přímé spolupráci s dalšími odborníky multidisciplinárního týmu. Dále může vykonávat činnosti vzdělávací, vývojové, výzkumné a revizní. Může vykonávat činnost klinického farmaceuta.
- 6.2 Absolvent doplňující odborné praxe je připraven pouze pro vedení lékáren všech typů.